

rettsprinsippet som gir de domme inntrykk av at de blir urettferdig behandlet.

Kr. Fr. Brøgger.

Forresten innrømmer også overlagmann Erik Solem indirekte at dommerstanden ikke har holdt mål, derved at han uader det nevnte landsmøte konkluderer med at «Disse første dommer bør derfor straks tas opp til revisjon.»

Som grunn til at dommene var for strenge i den første tiden av «rettsoppgjøret» angrer han at «Synet på landssvikernes forbrytelser har etter som tiden har gått gjennomgått endringer, og det er ingen tvil om at frontkjempere og unge landssvikere som ble dømt i den første tid etter frigjøringen, fikk meget strengere straffer enn de som er dømt i senere år.»

Når så forholdet er at det er

Tankeløshet eller —

Av cand. jur. A. B. Syrriist.

Et telegram fra Gjøvik til «Aftenposten» berettet nylig at generalforsamling i aksjeselskapet «Jotunheimen- og Valdresrutens» ansatte i den ledige stilling som disponent ved selskapet en mann der hadde vært medlem av N. S., men at Valdres «faglige fellesutvalg» har tilskrevet bilselskapets styre at rutens sjåfører «ikke kan godta» et tidligere medlem av N. S. som disponent, da forhenværende medlemmer av N. S. ikke bør ansettes «før de igjen har opparbeidet seg tillit».

Denne uttalelse røper jo den rene tankeløshet, ti hvordan skal de kunne «opparbeide seg tillit» så lenge de blir holdt utenfor og blir gående arbeidsløse?!

De protesterende herrer sjåfører vet formodentlig at der er en meget alminnelig ansettelsesmåte som heter ansettelse med en viss — f. eks. tre måneders — oppsigelsesfrist. Hvorfor ikke anvende dette overfor den nye disponent? Hvis de hadde henstillet til styret å velge denne framgangsmåte, ville ingen hatt noe å si på deres henstilling. Når deres opp treden ut som tankeløshet, eller — er det ondsinn?

En sak som denne er av stor betydning, i hundrevis av tilfelle vil man nemlig stå overfor spørsmålet om samfunnsnyttig anvendelse av forhenværende N. S.-medlemmers evner, kunnskaper innsikt og arbeidskraft.

A. B. Syrriist.

Den svenske rettslære, tidligere statsråd, professor Anderson (Høgskolan, Gøteborg) karakteriserte begrepet nødrett som rettsbrott. Og selv om slikt rettsbrudd kanskje kunne tenkes nødvendig i en særlig situasjon, «måste man i alle fall inte göra akord med Gruanlagens anda.» «Ingen lov må gis tilbakevirkende kraft.» Grunnlovens § 97.)

Det forekommer meg at dommerstanden dessverre ikke har holdt den høye standard som burde være konsekvensen av disse rettslærde parlamentariskes veiledende konklusjon.

Til deres unnskyldning kan innvendes at møtet ble så slett referert i dagspressen at det neppe kunne være til veiledning for noen.

I § 100 nr. 6 hadde jeg et felfritt konsentraterferat fra parlamentarikermøtet. Men Narvesens Kioskkompagni lot seg forlede til ikke å omsette det nummer av «§ 100», riksadvokaten foresøkte å sende mitt referat til statsadvokaten og dommerne til orientering. Og i «Finnmarkens Blad» stod ikke noe referat i det hele tatt!

Ekstralagmann J. M. Cappelen Drammen og Oslo (han som nekter å spille med sordin), falt for aldersgrensen siste sommer. Jeg kom da til å minnes den tiden han var den mest berømte skrankeadvokat i Stavanger og Rogaland. Under en rettsak husker jeg han slo fast at «En sak antas å ha to sider. Men det stemmer ikke. Den har tre sider: Din side, min side og den sanne side.»

Jeg håper han levet etter denne filosofi også som lagmann. — Men jeg tror mange har en pinlig fornemmelse av at enkelte dommere de senere år har synt liten sans for to av disse sider, men utpreget sans for den tredje side, a k t o r s side — som ikke ubetinget må forveksles med den sanne side. D. s.

Doktor Ingolf Andresen

er enda ikke sluppet ut fra fengsel. Han har sittet lenger enn den tid dommen lød på.

Påtalemyndigheten vil ha ham sikret på uvisst tid.

De sakkyndige psykiatikerne som har undersøkt Andresen, anbefaler at han skal få begynne sin legepraksis snarest mulig. Dr. Andresen lider av megasår og lever på diett.

På Hebu har de sett ham på

Reaksjonen hos menigmann kloke innen sin midte og oppløste denne internasjonale lov på det spinkle grunnlag «at det alltid er seierherren i en krig som dikterer internasjonale lover», — er simpelthen ikke til å tro. (Var det forresten noen endt krig og noen seierherre i 1899 da Haagerkonvensjonen ble vedtatt?)

Og hvorfor tiltrådte Norge frivillig denne konvensjon i 1907 når den var så forkastelig? Norge hadde heller ikke på det tidspunkt vært i krig og var blitt be-seiret. Kan det derfor tenkes at Haagerkonvensjonen er bedre enn hva Hjemmefronten vil ha den til å være? Hvis ikke er våre kårne fra 1907 meget å klandre.

Inn til mitt innerste i min norske og nasjonale sjel er jeg forstemt over Deres skrivemåte, især når jeg sammenstiller den med «Verdens Gang» forjettede fanfare av juni 1945 kunngjort i sirkulære til det ganske land da bladet skulle ta fatt igjen etter frigjøringen. I dette sirkulære står det at bladet vil hylde «absolutt åndsfrihet og rettsikkerhet og at det fullt ut vil støtte at Norge påtar seg «Det ansvar og de forpliktelser som er forhandlet med internasjonalt medlemskap.»

Hvis «Verdens Gang» mente hva det den gang skrev, lød det ikke sine medarbeidere skrive som De gjør i dag, og heller ikke ga det plass for artiklen «Likvidasjoner var rettsmessige», den 28. august d. å., hvor professorene Andenæs og Hurwitz hylde hevdvunne rettsbegrepers oppløsning.

Jeg er ikke på noen som helst måte angrepet av strafferaseriet. Jeg har den dypeste respekt for motivet for Hjemmefrontens illegale arbeid, men jeg har inngensomhelst respekt for dens krampaktige forsøk på å gjøre arbeide juridisk legalt. Ved å la sannheten gå i dekning skader Hjemmefronten sitt renome både i nåtid og i framtid.

Haugesund, den 3. september 1948.

A. H.

!

Det må være en meget, meget artig mann for visse herrer! I 4 år har han hatt besøkforbud. Hans familie bor i Oslo. Hjemmefronten klarte ikke å ta livet av ham med fem kuler, og sjokkbehandling rakk man ikke å gi ham.

I liket rett ble han frifunnet for 90 prosent av det han var tiltalt for.

Er det en usynlig overdomstol som holder ham innesperret? Vi spør: Er det noen som tenker å plage livet av dr. Andresen?

vann og brød, en eiendommelig form for sykebehandling!

Det må være en meget, meget artig mann for visse herrer!

I 4 år har han hatt besøkforbud. Hans familie bor i Oslo. Hjemmefronten klarte ikke å ta livet av ham med fem kuler, og sjokkbehandling rakk man ikke å gi ham.

I liket rett ble han frifunnet for 90 prosent av det han var tiltalt for.

Er det en usynlig overdomstol som holder ham innesperret? Vi spør: Er det noen som tenker å plage livet av dr. Andresen?

andre bestemmelser om lønn i suspensjonstiden enn folkeskolelovens. Mot dette kan imidlertid anvendes at nettopp ved at det offentlige har vært avskåret fra å gripe inn med suspensjon inntil etter frigjøringen, har saksøkeren kunnet nyte den uberegtigede fordel å bli sittende i sin stilling og høve full lønn like til dette tidspunkt. Hun har da intet å besvare seg over. Retten må også anta at når folkeskoleloven forsiktigvis ikke har villet berøve en lærer hans lønn før der foreligger endelig dom eller avskjedigelse, har det sin grunn i at der jo alltid forelå den mulighet at bevisene for lærerens forseelse kunne komme til å svikte under retts-saken og en frifinnelse bli følgen. Like overfor medlemskap i NS under okkupasjonen har dette resonnement stort sett ingen gyldighet. Det var praktisk tatt over hele linjen helt klart ved kapitulasjonen hvem der hadde vært og ikke vært medlem av NS, faren for å gripe fell under suspensjonen forelå stort sett ikke.

At de lovregler som regularer disse forhold ikke til enhver tid under okkupasjonen har kunnet være fullt på høyden, men etterhånden har måttet utfylles og utbedres så de ble brukbare redskaper når endelig oppgjøret skulle finne sted etter kapitulasjonen, skyldtes også de særegne forhold, at landets ordinære lovgiver var satt ut av funksjon og de myndigheter som handlet på dens vegne, befant seg utenfor landets grenser.

Idet saksøkeren gjør brudd på sin troskapsplikt nettopp qua offentlig tjenestemann, mot det samfunn hun har påtatt seg å tjene, har hun intet rettskrav på at ikke det offentlige innfører nye bestemmelser om behandlingen av henne i suspensjonstiden.

Saksøkeren hadde også påberøpt seg at skoleinspektøren som fjernet henne fra stillingen etter kapitulasjonen, ikke var rette myndighet til å ta et slikt skritt. Retten tok heller ikke denne innvending til følge. Hovedbestemmelsen er iaktatt, nemlig at det var ordføreren som skulle påse at suspensjon skjedde. Dette var fastsatt i en kgl. res. gitt i London i 1944. Saksøkeren hadde også framsett en rekke andre innsigelser av formell art, som alle ble forkastet av retten.

bruar 1942. Læreren var også frifunnet i byretten. Høyesterettsdommen var enstemmig.

— Vi er spent på om denne dom betyr at Høyesterett heretter vil holde seg mere til sannheten og dømme etter gammel god lov og rett. — De usanne premisser i Høyesterettsdommen over Farstad og Dyvik skal ikke bli glemt. Når vil dommen over disse to uskyldig dømte bli revidert?

Haugesund, den 3. september 1948.

A. H.

Høyesterett har frikjent en så kalt «sambandslærer» ved Arendal offentlige høyere almenskole Kirkedepartementet hadde suspendert læreren og kalt ham «uverdigg som lærer» fordi han hadde underskrevet en erklæring om medlemskap i Lærersambandet i henhold til lov av 5. fe-

de bli konfrontert med sin troskapsplikt overfor rettsikkerheten. Da spør det om de har holdt det høye, uangripelige mål de ønsker seg som ramme om sitt ettermæle.

«På grunn av de tvil som sakens hovedsspørsmål hadde voldt ble lærerinnen ikke ilagt sakskomkostninger».

Tvilen har altså innfunnet seg. Og det kan være grunn til å spørre om denne tvil bl. a. skriver seg fra at de herrer som representerte lærerinnens arbeidsgiver, nemlig Stavanger bystyres daværende medlemmer, dessverre kom i skade for en smule «bistand til fienden?» — dog selvsagt uten subjektiv skyld!

«Stavanger Busselskap» var nemlig det første i sin bransje som gikk inn for frivillig kjøring av arbeidere til og fra de tyske arbeidsplassene. Arsregnskapene fra okkupasjonsårene syner at det ble kjørt for brutto ca. 3 — tre — millioner kroner.

Når en så har merket seg hvordan enkelte andre bussiere ble fengslet og flådd, og en husker hvordan «retten» og stavangerpressen herjet med en fattig plassmann som hadde utført tyskarbeid på Sola med hest og kjerre, — da kan det være grunn til å spørre hvorfor hverken Landssvikavdelingen, påtalemyndigheten eller pressen prikker på Stavanger Busselskap?

At Stavanger bystyres medlemmer er personlige eiere av alle aksjene i busselskapet, bortsett fra noen få sjåfføraksjer, har selvsagt ingenting med «rettsfølelsen», troskapsplikten eller den eventuelle «forbrytelse» å gjøre. Men folk flest er villrede med hvordan det egentlig henger sammen? Noen snakker også om bystyrets bjelke i øyet og lærerinnens flis under naglen.

Andre spør om denne lærerinnen gjorde fienden større tjenester enn f. eks. Rosenberg Mekaniske Verksted? Men akk, under denne rettsikkerhetens gjenreisningsperiode kan ikke bare en redaktør Peter Hoff, men snart sagt en hvilken som helst folkeskoleutdannet «landssviker» spørre mer enn f. eks. den overordentlig rettslærde professor dr. jur. Johs. Andenæs om seg i stand til å svare på.

Men ta det bare rolig, herr Andenæs. Tiden som kommer vil komme til å svare for Dem og revidere enhver eventuell fell i regnskapet.

«På grunn av de tvil som sakens hovedsspørsmål hadde voldt ble lærerinnen ikke ilagt sakskomkostninger».

Tvilen har altså innfunnet seg. Og det kan være grunn til å spørre om denne tvil bl. a. skriver seg fra at de herrer som representerte lærerinnens arbeidsgiver, nemlig Stavanger bystyres daværende medlemmer, dessverre kom i skade for en smule «bistand til fienden?» — dog selvsagt uten subjektiv skyld!

«Stavanger Busselskap» var nemlig det første i sin bransje som gikk inn for frivillig kjøring av arbeidere til og fra de tyske arbeidsplassene. Arsregnskapene fra okkupasjonsårene syner at det ble kjørt for brutto ca. 3 — tre — millioner kroner.

Når en så har merket seg hvordan enkelte andre bussiere ble fengslet og flådd, og en husker hvordan «retten» og stavangerpressen herjet med en fattig plassmann som hadde utført tyskarbeid på Sola med hest og kjerre, — da kan det være grunn til å spørre hvorfor hverken Landssvikavdelingen, påtalemyndigheten eller pressen prikker på Stavanger Busselskap?

At Stavanger bystyres medlemmer er personlige eiere av alle aksjene i busselskapet, bortsett fra noen få sjåfføraksjer, har selvsagt ingenting med «rettsfølelsen», troskapsplikten eller den eventuelle «forbrytelse» å gjøre. Men folk flest er villrede med hvordan det egentlig henger sammen? Noen snakker også om bystyrets bjelke i øyet og lærerinnens flis under naglen.

Andre spør om denne lærerinnen gjorde fienden større tjenester enn f. eks. Rosenberg Mekaniske Verksted? Men akk, under denne rettsikkerhetens gjenreisningsperiode kan ikke bare en redaktør Peter Hoff, men snart sagt en hvilken som helst folkeskoleutdannet «landssviker» spørre mer enn f. eks. den overordentlig rettslærde professor dr. jur. Johs. Andenæs om seg i stand til å svare på.

Men ta det bare rolig, herr Andenæs. Tiden som kommer vil komme til å svare for Dem og revidere enhver eventuell fell i regnskapet.

«På grunn av de tvil som sakens hovedsspørsmål hadde voldt ble lærerinnen ikke ilagt sakskomkostninger».

Tvilen har altså innfunnet seg. Og det kan være grunn til å spørre om denne tvil bl. a. skriver seg fra at de herrer som representerte lærerinnens arbeidsgiver, nemlig Stavanger bystyres daværende medlemmer, dessverre kom i skade for en smule «bistand til fienden?» — dog selvsagt uten subjektiv skyld!

«Stavanger Busselskap» var nemlig det første i sin bransje som gikk inn for frivillig kjøring av arbeidere til og fra de tyske arbeidsplassene. Arsregnskapene fra okkupasjonsårene syner at det ble kjørt for brutto ca. 3 — tre — millioner kroner.

Når en så har merket seg hvordan enkelte andre bussiere ble fengslet og flådd, og en husker hvordan «retten» og stavangerpressen herjet med en fattig plassmann som hadde utført tyskarbeid på Sola med hest og kjerre, — da kan det være grunn til å spørre hvorfor hverken Landssvikavdelingen, påtalemyndigheten eller pressen prikker på Stavanger Busselskap?

At Stavanger bystyres medlemmer er personlige eiere av alle aksjene i busselskapet, bortsett fra noen få sjåfføraksjer, har selvsagt ingenting med «rettsfølelsen», troskapsplikten eller den eventuelle «forbrytelse» å gjøre. Men folk flest er villrede med hvordan det egentlig henger sammen? Noen snakker også om bystyrets bjelke i øyet og lærerinnens flis under naglen.

Andre spør om denne lærerinnen gjorde fienden større tjenester enn f. eks. Rosenberg Mekaniske Verksted? Men akk, under denne rettsikkerhetens gjenreisningsperiode kan ikke bare en redaktør Peter Hoff, men snart sagt en hvilken som helst folkeskoleutdannet «landssviker» spørre mer enn f. eks. den overordentlig rettslærde professor dr. jur. Johs. Andenæs om seg i stand til å svare på.

Nordmørpostens trykkeri